

รายงานการศึกษา ฝึกอบรม ประชุม ดูงาน สัมมนา ปฏิบัติการวิจัยในประเทศ และต่างประเทศ
(ระยะสั้นไม่เกิน ๙๐ วัน และ ระยะยาวตั้งแต่ ๙๐ วันขึ้นไป)

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

ชื่อเรื่อง/หลักสูตร โครงการอบรมพยาบาลวิชาชีพด้านโรคระบบประสาทในเด็ก รุ่นที่ ๒๑

สาขา การพยาบาลกุมาร

เพื่อ ศึกษา ฝึกอบรม ประชุม ดูงาน สัมมนา ปฏิบัติการวิจัย

งบประมาณ เงินงบประมาณกรุงเทพมหานคร เงินบำรุงโรงพยาบาล

ทุนส่วนตัว ไม่มีค่าใช้จ่าย

จำนวนเงินคนละ ๕,๐๐๐ บาท จำนวน ๒ คน รวมทั้งสิ้น ๑๐,๐๐๐ บาท

ระหว่างวันที่ วันที่ ๒๖ - ๒๘ เมษายน ๒๕๖๖

สถานที่ ณ ห้อง A - B ชั้น ๗ อาคารเฉลิมพระเกียรติ ๗ รอบ พระชนมพรรษา สถาบัน
ประสาทวิทยา

๑.๑ ชื่อ นางสาวนิตา พลเยี่ยม

อายุ ๓๗ ปี การศึกษา พยาบาลศาสตรบัณฑิต

ความเชี่ยวชาญ -

๑.๒ ตำแหน่ง พยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ

หน้าที่รับผิดชอบ ปฏิบัติงานทางการพยาบาลในหอผู้ป่วยกุมาร ๑๗ ที่ต้องให้
การพยาบาลดูแลผู้ป่วยเด็กตั้งแต่แรกเกิดจนถึงอายุ ๑๕ ปี ทั้งผู้ป่วยเด็กทางอายุรกรรม
ศัลยกรรม โสตศอนาสิก และ นรีเวชกรรม

๒.๑ ชื่อ นางสาวอนุตดา คำเถื่อน

อายุ ๒๖ ปี การศึกษา พยาบาลศาสตรบัณฑิต

ความเชี่ยวชาญ -

๒.๒ ตำแหน่ง พยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ

หน้าที่รับผิดชอบ พยาบาลวิชาชีพดูแลผู้ป่วยเด็กที่มีภาวะวิกฤตตั้งแต่แรกเกิด
ถึงอายุ ๑๕ ปี ทั้งผู้ป่วยเด็กทางอายุรกรรมและศัลยกรรม

ส่วนที่ ๒. ข้อมูลที่ได้รับจากการศึกษา ฝึกอบรม ประชุม ดูงาน สัมมนา ปฏิบัติการวิจัย

๒.๑ วัตถุประสงค์

๒.๑.๑ เพื่อให้ผู้เข้าร่วมอบรมมีองค์ความรู้ใหม่ เกี่ยวกับการดูแลผู้ป่วยเด็กที่ปัญหา

ทางด้านระบบประสาท

๒.๑.๒ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมอบรมแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ทางวิชาการ

๒.๒ เนื้อหา

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับประสาทวิทยาในเด็ก

ความผิดปกติตั้งแต่กำเนิดที่พบได้บ่อย

แบ่งได้จากตำแหน่งที่เกิด คือ บริเวณเปลือกสมอง ได้แก่ โรคสมองฝ่อ เรียบภาวะงวงข้าง ภาวะสมองสองข้างกลายเป็นโพรงถุงน้ำ กลุ่มอาการแดนดี - วอลท์เกอร์ โรคสมองน้อยย้อย และบริเวณไขสันหลัง ได้แก่ ภาวะถุงยื่นผ่านจากกระดูกไขสันหลัง ภาวะความบกพร่องของกระดูกไขสันหลัง ภาวะกระดูกสันหลังโหว่ และ กลุ่มอาการไขสันหลังถูกดึงรั้ง

พัฒนาการล่าช้า

เป็นกลุ่มอาการที่เกิดจากการบาดเจ็บอย่างถาวรในสมองที่ยังพัฒนาได้ไม่เต็มที่ ส่งผลให้เกิดความผิดปกติของการเคลื่อนไหว และท่าทาง สาเหตุของการเกิดสมองพิการ เกิดได้ตั้งแต่ระยะระหว่างคลอด และระยะหลังคลอด อาการ และอาการแสดง คือ มีความผิดปกติของการเคลื่อนไหว เช่น กล้ามเนื้อแขน และขา มีอาการหดเกร็ง ทำให้ไม่สามารถหยิบจับสิ่งของได้สะดวก อาการขา แขน ขาเกร็ง ความตึงตัวของกล้ามเนื้อลดลง ทำให้ไม่สามารถทรงตัวในท่านั่ง ยืน หรือเดินได้ และอาจมีภาวะชักร่วมด้วย

โรคลมชัก และภาวะชัก

โรคลมชัก คือ ผู้ป่วยมีอาการชักอย่างน้อย ๒ ครั้ง โดยเกิดขึ้นห่างกันอย่างน้อย ๒๔ ชั่วโมง อาการที่เกิดขึ้นโดยไม่มีปัจจัยกระตุ้นชัดเจน ส่วนภาวะชัก คือ อาการที่เกิดจากภาวะที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างเฉียบพลันของการทำงานของเซลล์สมอง โดยมีการปล่อยคลื่นไฟฟ้าที่ผิดปกติออกมาจำนวนมากพร้อม ๆ กัน จากจุดสมองจุดใดจุดหนึ่งหรือทั้งหมด ผู้ป่วยที่มีภาวะชักไม่จำเป็นต้องเป็นโรคลมชักเสมอไป

การประเมินระบบประสาทในเด็ก

การตรวจระบบประสาทในภาวะฉุกเฉิน

การใช้แบบประเมินความรู้สึกตัวของกลาสโกว คือ แบบประเมินที่ใช้อธิบายระดับความรู้สึกตัวในผู้ป่วย โดยประเมินการทำงานของสมองส่วนต่าง ๆ แบ่งออกเป็น ๓ ข้อ คือ การลืมตา มีส่วนเกี่ยวข้องกับหน้าที่ของศูนย์ควบคุมระดับความรู้สึกตัว การสื่อภาษา มีส่วนเกี่ยวข้องกับศูนย์ควบคุมการพูด และการเคลื่อนไหว มีส่วนเกี่ยวข้องกับหน้าที่ของเปลือกสมอง

การตรวจระบบประสาททั่วไปในเด็ก

มักใช้การสังเกตเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งนอกจากจะตรวจร่างกายทั่วไปแล้ว จะตรวจการทำงานของระบบประสาทคู่ที่ ๑ - ๑๒ ร่วมด้วย

โรคติดเชื้อในระบบประสาทส่วนกลาง และภาวะแทรกซ้อนทางระบบประสาทในสถานการณ์โควิด ๑๙

โรคที่เกิดจากเชื้อโรคหรือสิ่งก่อโรคเข้าไปในบริเวณของระบบประสาทส่วนกลางไม่ว่าจะเป็นสมอง ไขสันหลัง เนื้อหุ้มสมอง น้ำเลี้ยงไขสันหลัง จนอาการติดเชื้อลุกลามไปทั่วอวัยวะของระบบประสาทส่วนกลาง อาการ และอาการแสดง มักจะมีไข้ ตรวจร่างกายพบคอแข็ง และอาจมีอาการอื่นทางระบบประสาทร่วมด้วย เช่น ปวดศีรษะ อาเจียน เป็นต้น และในสถานการณ์โควิด ๑๙ ภาวะแทรกซ้อนที่เกิดขึ้นทางระบบประสาทในผู้ป่วยโควิด ๑๙ ที่พบเป็นส่วนใหญ่ คือ ปวดศีรษะ และสูญเสียการได้กลิ่น ในผู้ป่วยเด็กบางรายยังพบภาวะชักร่วมด้วย

การประเมินพัฒนาการ และการกระตุ้นพัฒนาการ

มีการใช้คู่มือเฝ้าระวัง และส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ในเด็กที่คลอดครบกำหนด และคู่มือประเมิน และส่งเสริมพัฒนาการเด็กกลุ่มเสี่ยง ในเด็กที่คลอดก่อนกำหนด แนะนำผู้ปกครองให้ช่วยส่งเสริมพัฒนาการตามช่วงอายุ และให้คำแนะนำการอบรมเลี้ยงดู เพื่อให้เด็กมีพัฒนาการที่เหมาะสมตามช่วงวัย

การเสพติดโซเซียลมีเดีย

โรคติดเกม

การใช้เวลาเล่นอินเทอร์เน็ต หรือเกมอย่างยาวนาน และมากเกินไป ส่งผลให้ไม่สามารถควบคุมระยะเวลาในการใช้คอมพิวเตอร์ ผู้ป่วยจะสามารถนั่งอยู่หน้าจอคอมพิวเตอร์โดยไม่สนใจทำกิจกรรมอื่น รวมถึงการรับประทานอาหาร และการนอน เมื่อเด็กถูกขัดขวางการเล่นเกมจะมีอารมณ์หงุดหงิด โกรธ ครอบครัวยิ่งมีส่วนสำคัญในการดูแลจำกัดปริมาณ และเนื้อหาของสื่อ ซึ่งเป็นการป้องกันที่ดีที่สุด

โรคที่มีอาการคล้ายกับชักที่พบบ่อยในเด็ก

การชักประวัตติที่ครอบคลุม จะทำให้สามารถแยกโรค และให้การวินิจฉัยโรคได้ ควรวินิจฉัยแยกโรคลมชักกับกลุ่มอาการ หรือโรคที่มีอาการคล้ายกับชัก การรักษาหลักของโรคลมชัก คือ การกินยากันชัก การเลือกชนิดของยากันชักขึ้นอยู่กับโรคของผู้ป่วย และการบริหารยากันชักได้ง่าย เหมาะสม ในรายที่วินิจฉัยได้ยาก จะใช้การตรวจคลื่นไฟฟ้าสมองเข้ามาช่วยวินิจฉัย ผู้ปกครองคือผู้ที่มีส่วนสำคัญในการให้ประวัติ ข้อมูลของผู้ป่วย ทำให้การรักษาของแพทย์เป็นไปได้โดยง่ายขึ้น

โรคลมชักในเด็ก และการผ่าตัดในผู้ป่วยโรคลมชัก

ผู้ป่วยมีอาการชักอย่างน้อย ๒ ครั้ง โดยเกิดขึ้นห่างกันอย่างน้อย ๒๔ ชั่วโมง อาการชักเกิดขึ้นโดยที่ไม่มีปัจจัยกระตุ้นชัดเจน หรือได้รับการวินิจฉัยเป็นผู้ป่วยโรคลมชัก ในกรณีผู้ป่วยมีอาการชักครั้งแรก ร่วมกับมีคลื่นไฟฟ้าสมองผิดปกติ หรือมีรอยโรคในสมอง อาจจะมีโอกาสชักซ้ำได้สูงแต่จะยังไม่แน่ใจว่าเป็นโรคลมชัก ส่วนใหญ่ผู้ป่วยโรคลมชักจำนวน ๒ ใน ๓ หายขาดจากโรคได้หลังได้รับการรักษาด้วยยา ส่วนหนึ่งสามารถหายได้เองโดยไม่ต้องรักษา และอีก ๑ ใน ๓ ต้องต่อยากันชัก โรคลมชักที่อยากต้องได้รับการประเมิน เพื่อให้ผู้ป่วยได้รับการผ่าตัด และเลือกวิธีการรักษาได้อย่างเหมาะสม

การพยาบาลผู้ป่วยโรคลมชัก และผู้ป่วยที่มีภาวะชักต่อเนื่อง

ขณะผู้ป่วยมีอาการชัก ควรตั้งสติไม่ตื่นตระหนก บันทึกเวลาขณะชัก และบันทึกภาพวิดีโอขณะชักหากสามารถทำได้ สังเกตอาการชัก เช่น ชักทั้งตัว หรือชักเฉพาะที่ บันทึกจำนวนครั้งของการชัก ป้องกันอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้น ไม่กอดรัด หรือกดแขน ขา หรือบีบหน้าอก ขณะที่ผู้ป่วยชัก คลายเสื้อผ้าให้หลวม หาวสดุหนุ่นศีรษะ จัดท่านอนตะแคงด้านใดด้านหนึ่ง ดูแลทางเดินหายใจให้โล่ง ห้ามจับปากด้วยข้อนิ้วหรือเกร็ง เมื่อผู้ป่วยหยุดชัก จัดทำให้อยู่ในท่าพัก โดยตะแคงด้านใดด้านหนึ่ง หากผู้ป่วยมีอาการชักนานมากกว่า ๕ นาที หรือมีอาการชักตั้งแต่ ๒ ครั้งขึ้นไปโดยไม่พบการฟื้นคืนสติในระหว่างการชักแต่ละครั้ง จะถือว่าผู้ป่วยมีภาวะชักต่อเนื่อง การพยาบาลในระยะนี้ต้องคำนึงถึงการช่วยเหลือในระบบทางเดินหายใจ และระบบไหลเวียนโลหิต การให้ยากันชัก การช่วยเหลือแพทย์ใส่ท่อช่วยหายใจ และย้ายผู้ป่วยเข้าหอผู้ป่วยวิกฤติต่อไป

อาการปวดศีรษะในเด็ก

อาการปวดศีรษะมักจะแสดงอาการที่แตกต่างกันออกไปในเด็กแต่ละราย หากเด็กได้รับการตรวจวินิจฉัยที่แม่นยำ และการรักษาที่มีประสิทธิภาพ จะช่วยทำให้คุณภาพชีวิตเด็กดีขึ้น และป้องกันการเกิดโรคร่วม หรือความพิการได้ในระยะยาว การซักประวัติอาการปวดศีรษะ อาการร่วมของอาการปวดศีรษะ ระยะเวลา ปัจจัยส่งเสริมในด้านต่างๆ และการตรวจร่างกายจะช่วยทำให้ผู้ป่วยได้รับการวินิจฉัยได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสม

ภาวะความดันในกะโหลกศีรษะสูง

โครงสร้างของกะโหลกศีรษะมีส่วนประกอบสำคัญ ๓ ส่วน แบ่งเป็น สมอ ร้อยละ ๘๐ อัตรากะโหลกเวียนของเลือดในสมอ ร้อยละ ๑๐ และน้ำไขสันหลัง ร้อยละ ๑๐ ภาวะความดันในกะโหลกศีรษะสูง เป็นภาวะแทรกซ้อนที่เป็นปัจจัยกระตุ้นให้อาการทางสมอรุนแรงขึ้นจากการเพิ่มปริมาตรของส่วนประกอบในกะโหลกศีรษะที่เกินความสามารถในการรักษาความสมดุลภายในสมอ การพยาบาลที่สำคัญในผู้ป่วยที่มีภาวะความดันในกะโหลกศีรษะสูง คือ การประเมิน และติดตามระดับความรู้สึกตัวของผู้ป่วย ฝ้าระว่างภาวะคูซิงรีฟล็กซ์ ที่แสดงให้เห็นถึงการเพิ่มขึ้นของความดันซิสโตลิก และชีพจร การลดลงของอัตราการเต้นของหัวใจ และการหายใจที่ผิดปกติ

ภาวะโพรงสมองคั่งน้ำ

เกิดจากการมีน้ำ หรือน้ำไขสันหลังที่มากเกินไปในช่องกะโหลก เป็นผลให้เกิดช่องโพรงน้ำในสมอโตผิดปกติ อาจทำให้ช่องกะโหลกมีขนาดใหญ่กว่าปกติ โดยถ้าเป็นมานานอาจมีภาวะสมอที่เหี่ยวกว่าปกติร่วมด้วย ผู้ป่วยที่สงสัยว่าอาจเป็นโรคโพรงสมองคั่งน้ำชนิดความดันปกติ นั้น มีแนวทางการทดสอบโดยการเจาะระบายน้ำจากช่องไขสันหลัง และดูว่าอาการตรวจพบเช่น การเดิน หรือภาวะสมอเสื่อมดีขึ้นชั่วคราวหลังเจาะระบายน้ำหรือไม่ หากมีการตอบสนองในทางที่ดีขึ้น ก็มีแนวโน้มว่าหลังผ่าตัดฝังท่อระบายน้ำไขสันหลังน่าจะดีขึ้น โดยโรคโพรงสมองคั่งน้ำชนิดความดันปกติ สามารถรักษาได้โดยการผ่าตัดฝังท่อระบายน้ำจากโพรงสมองเข้าสู่ช่องท้อง หรือผ่าตัดฝังท่อระบายน้ำจากช่องไขสันหลังเข้าสู่ช่องท้อง

อาการอ่อนแรงในเด็ก

เป็นอาการอ่อนแรงของกล้ามเนื้อ มักมีอาการแสดง เช่น ยืนไม่ได้ เดินไม่ได้ เดินเซ เวลาเดินแล้วล้มบ่อย ขึ้นบันไดไม่ได้ วิ่งแล้วล้ม โดยอาการอ่อนแรงต้องเกิดจากความผิดปกติของสมองจริง ไม่ได้เกิดจากความปวด ดังนั้น จึงต้องมีการซักประวัติให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง การตรวจร่างกายอย่างละเอียด ระยะเวลาของการดำเนินของโรค และในรายที่ต้องมีการส่งตรวจพิเศษก็จะทำให้ผู้ป่วยได้รับการวินิจฉัยที่ถูกต้อง ได้รับการรักษาทันเวลา และเหมาะสม

การดูแลระบบทางเดินหายใจในเด็กที่มีปัญหาทางระบบประสาท

โรคทางระบบประสาทอาจมีปัญหาเกี่ยวกับระบบทางเดินหายใจร่วมด้วย หากผู้ป่วยมีภาวะหายใจล้มเหลว แพทย์จำเป็นต้องใส่ท่อช่วยหายใจ การพยาบาลผู้ป่วยที่ใส่ท่อช่วยหายใจที่สำคัญ คือ ป้องกันการติดเชื้อในระบบทางเดินหายใจ ป้องกันไม่ให้มีการเคลื่อนหลุดของท่อช่วยหายใจ ซึ่งจะนำไปสู่การเกิดอันตรายต่อผู้ป่วยได้ รวมทั้งการวินิจฉัยและให้การรักษาที่เหมาะสม จะช่วยลดอัตราการเสียชีวิต และผลกระทบจากการเจ็บป่วยของผู้ป่วยในระยะยาวได้

๒.๓ ประโยชน์ที่ได้รับ

๒.๓.๑ ต่อตนเอง ช่วยพัฒนาความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับวิทยาการความก้าวหน้าทางการพยาบาลผู้ป่วยเด็กที่มีปัญหาทางระบบประสาท มีการแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ และได้ฝึกทักษะ ทดลองปฏิบัติในการดูแลผู้ป่วยเด็กที่มีปัญหาทางระบบประสาท

๒.๓.๒ ต่อหน่วยงาน ช่วยพัฒนาความรู้ นำมาเผยแพร่ต่อพยาบาลผู้ร่วมวิชาชีพในหน่วยงานให้เข้าใจ และนำมาประยุกต์ใช้กับหน่วยงาน เพื่อให้ผู้ป่วยได้รับการดูแลอย่างเหมาะสม และถูกต้องเพื่อลดระยะเวลาในการนอนโรงพยาบาล

๒.๓.๓ อื่นๆ ผู้ป่วยได้รับการรักษาพยาบาลได้อย่างถูกต้องปลอดภัยตามมาตรฐาน และเป็นการกระตุ้นให้เกิดการสร้างงานวิจัยมากขึ้นในหน่วยงาน

ส่วนที่ ๓ ปัญหาและอุปสรรค

๓.๑ การปรับปรุง

- เนื้อหาสาระค่อนข้างมาก มีข้อจำกัดด้านเนื้อหาและเวลา ทำให้วิทยากรบางท่านพูดค่อนข้างเร็ว

- เนื้อหาบางเนื้อหาไม่ได้ลงลึกในรายละเอียด

- บางหัวข้อไม่มีเอกสารบรรยาย

๓.๒ การพัฒนา

- ต้องหาโอกาสพัฒนาความรู้ ค้นคว้าหาความรู้ในกลุ่มงานกุมารเพิ่มเติม ฝึกทักษะต่าง ๆ เพื่อให้สามารถนำความรู้ ทักษะ และประสบการณ์มาพัฒนา

ส่วนที่ ๔ ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- นำความรู้มาสร้างแนวทางการดูแลผู้ป่วย
- ร่วมกันคิดค้นนวัตกรรมในการดูแลผู้ป่วย

(ลงชื่อ).....วณิช พงษ์เจษฎ..... (ผู้รายงาน)
(นางสาววนิดา พลเยี่ยม)

(ลงชื่อ).....นุตดา คำเถื่อน..... (ผู้รายงาน)
(นางสาวอนุตดา คำเถื่อน)

ส่วนที่ ๕ ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชา

สามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการอบรม เกี่ยวกับการดูแลผู้ป่วยเด็กโรกระบบประสาท มาปรับใช้ดูแลผู้ป่วยได้อย่างเหมาะสมและถูกต้อง และถ่ายทอดแก่บุคลากรในหน่วยงานได้

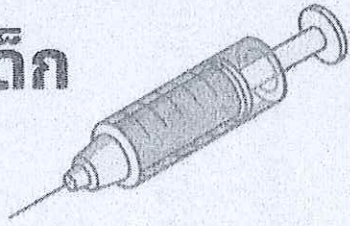
(นายพรเทพ ไช้แข็ง)

ผู้อำนวยการโรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์

การพยาบาลโรกระบบประสาท ในเด็ก

- การซักประวัติและตรวจร่างกาย
- การบันทึกสัญญาณชีพ
- การประเมิน Glasgow Coma Score (GCS)
- การตรวจทางระบบประสาท

กลุ่มอาการคล้ายชัก

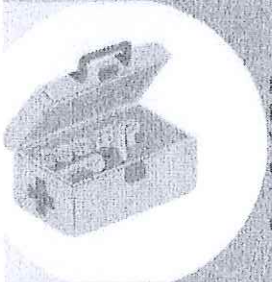
- ภาวะเกร็งในการก่แรกเกิดขณะหลับ
- ภาวะกลืนหายใจในเด็ก
- กลุ่มอาการผู้ป่วยเด็กที่มีภาวะกรดไหลย้อน
- ภาวะระบายนมหายใจเกิน
- โรคลึทส์
- ภาวะวูบหมดสติ
- กลุ่มอาการคล้ายชักที่เกิดจากสภาวะทางจิตใจ

โรคลมชักในเด็ก (Pediatric Epilepticus)

- ชัก 2 ครั้งขึ้นไป หายเกินมากกว่า 24 ชม.
  - ชัก 1 ครั้งโดยไม่มีสิ่งกระตุ้น และตรวจคลื่นไฟฟ้าสมองผิดปกติ
- การรักษา
1. ให้ยาชัก
  2. ผ่าตัดสมอง
  3. การรักษาด้วยยาคูมิกิมกับ
  4. การรับประทานคีโตเจนิค
  5. การใช้เครื่องกระตุ้นเส้นประสาททวิขั้ว

ภาวะชักต่อเนื่อง (status epilepticus)

ชักต่อเนื่องนานมากกว่า 5 นาทีแล้วไม่หยุดชัก ให้รีบระวังภาวะออกันทางเดินหายใจเนื่องจากการสูดสำลักและชักภาวะแทรกซ้อนตามมา

อาการไม่พึงประสงค์จากยากันชัก

- Phenobarb ชน กำเริบ
- Phenytoin เวียนศีรษะ คลื่นไส้ อาเจียน
- Valproate น้ำหนักเพิ่ม ผมหงอก
- Carbamazepine เวียนศีรษะ เห็นภาพซ้อน
- Topiramate น้ำหนักลด หัวใจเต้นเร็ว
- Clofazepam ง่วงซึม มีขนง น้ลายออกมามาก

การพยาบาลผู้ป่วยลมชัก

1. ถึงสติ ชัดทำผู้ป่วยนอนตะแคง ระดับระวังการบาดเจ็บ
2. ดูแลลมหายใจทางปากหรือจมูก หายใจออกซิเจน
3. ไม่จับ ไม่จ้ำจี้ ไม่ล้าง ไม่กด ชักหยุดเองได้
4. หากไม่หยุดชักเกิน 2 นาที ให้เตรียมยาชัก

ประโยชน์ที่ได้รับ

ได้เพิ่มพูนความรู้ ประสบการณ์ และทักษะในการดูแลผู้ป่วยเด็ก ด้านโรคทางระบบประสาท

การนำไปปรับใช้ในการปฏิบัติงาน

นำความรู้และประสบการณ์จากการอบรมไปใช้ ประเมินภาวะทางระบบประสาทในเด็ก เพื่อให้ผู้ป่วย ได้รับการพยาบาลได้อย่างถูกต้อง ปลอดภัยตามมาตรฐานการพยาบาล

นางสาว วนิดา พลเยี่ยม
พยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ

เนื้อหาที่ได้จากการอบรม

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับประสาทวิทยาในเด็ก

- ความผิดปกติตั้งแต่กำเนิดที่พบบ่อย บริเวณเปลือกสมอง ได้แก่ โรคระสมองเรียบภาวะง่วงซาง กลุ่มอาการแดนดี-วอลเกอร์ เป็นต้น และบริเวณไฮสเทตัส เช่น ภาวะพุ่งเหยียดผ่านจากกระดูกไขสันหลัง ภาวะความบกพร่องของกระดูกไขสันหลัง เป็นต้น
- พัฒนาการล่าช้า สมอได้รับบาดเจ็บขณะกำเนิดไม่ได้มีเต็มที่ เกิดความผิดปกติด้านการเคลื่อนไหว และท่าทาง
- โรคระสมอง และภาวะชัก โรคระสมอง คือ มีอาการชักอย่างน้อย 2 ครั้ง ทางการเมือง 24 ชั่วโมง ไม่มีปัจจัยกระตุ้น ภาวะชัก คือ สมองปล่อยคลื่นไฟฟ้าผิดปกติออกมาจำนวนมาก

การประเมินระบบประสาทในเด็ก

- การตรวจระบบประสาทในภาวะฉุกเฉิน ใช้แบบประเมินความร่ากัวตัวของกลาสโกว
- การตรวจระบบประสาททั่วไปในเด็ก มักใช้การสังเกต และตรวจการท่าทางของระบบประสาทปีที่ 1-12

โรคติดเชื้อในระบบประสาทส่วนกลาง และภาวะแทรกซ้อนทางระบบประสาท

• โรคติดเชื้อในระบบประสาทส่วนกลาง มักจะมีใช้ ตรวจร่างกายพบคอแข็ง อ่างมีปวดศีรษะ อาเจียน และภาวะแทรกซ้อนทางระบบประสาทจากการติดเชื้อโคโรวิด 19 คือ ปวดศีรษะ และสูญเสียการได้ยิน ในผู้ป่วยเด็กบางรายอาจพบภาวะชัก

การประเมินพัฒนาการ และการกระตุ้นพัฒนาการ

เด็กคลอดครบกำหนด ใช้คู่มือเฟียร์ริง และส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย

เด็กคลอดก่อนกำหนด ใช้คู่มือประเมิน และส่งเสริมพัฒนาการเด็กกลุ่มเสี่ยง

ครอบครัวมีส่วนช่วยในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก

โรคติดเชื้อ

ครอบครัวมีส่วนสำคัญในการจำกัดปริมาณ และเนื้อหาของโรค

การพยาบาลที่สำคัญ คือ การป้องกันโรคติดเชื้อในระบบทางเดินหายใจ การป้องกันไม่ให้สัมผัสการเลื่อนหลุดของท่อช่วยหายใจ

อาการปวดศีรษะในเด็ก

การชักประวัติอาการปวดศีรษะ อาการร่วมระยะเวลา ปัจจัยส่งเสริมด้านต่างๆ และตรวจร่างกาย จะทำให้ผู้ป่วยได้รับการวินิจฉัยได้ถูกต้อง เนื่องจากอาการปวดศีรษะในเด็กแต่ละรายมักแตกต่างกันออกไป

ภาวะความดันโลหิตสูง คือ การประเมินระดับความร่ากัวตัว เมื่าระวังภาวะชัก รีเฟล็กซ์

โรคที่มีอาการคล้ายกับชักที่พบบ่อยในเด็ก การชักประวัติที่ครอบคลุม จะทำให้แยกโรคได้ และทำให้วินิจฉัยโรคได้

อาการอ่อนแรงในเด็ก ต้องซักประวัติให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง เกิดจากความผิดปกติของสมอง ไม่ใช่ความปวด

ภาวะโพรงสมองคั่งน้ำ สามารถรักษาได้โดยการผ่าตัดฝังท่อระบายน้ำจากโพรงสมองเข้าสู่ช่องท้อง หรือผ่าตัดฝังท่อระบายน้ำจากช่องไขสันหลังเข้าสู่ช่องท้อง

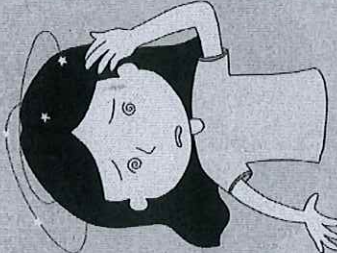
Pediatric Neurology

ประโยชน์ที่ได้รับ

- ✓ ตอตหนอง ได้พัฒนาความรู้และทักษะ แลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์
- ✓ ต่อหน่วยงาน เผยแพร่ความรู้ ต่อผู้ร่วมวิชาชีพในหน่วยงาน ภายใต้อาชีพในหน่วยงานได้อย่างเหมาะสม
- ✓ อื่นๆ ผู้ป่วยได้รับการดูแลได้อย่างถูกต้อง ปลอดภัยตามมาตรฐาน

การนำไปใช้ในการปฏิบัติงาน

- ☺ นำมาสร้างแนวทางการศึกษาและผู้ป่วย
- ☺ คิดค้นนวัตกรรมในการดูแลผู้ป่วย

นางสาวอนุตดา คำเดือน PICU
พยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ

